

dnarjih po tolikšni meri plačati kakor plačajo davka; duhovni so gledé na svoje dohodke tega odrajtvali prosti.

— Dunajska banka je začela po cesarskem ukazu od 26. decembra 3. dan tega mesca vsakere nove bankovce, če kdo hoče, za srebro, stare bankovce pa za nove izmenjevati. Perve dni je, kakor dunajske novice pravijo, veliko več ljudi menjalo stare bankovce v nove, kakor pa nove bankovce v srebro. Kdaj bo pa začela novi sreberni drobiž po 10 in 5 novih kraje. izdajati, se še ne vé.

— Po cesarskem ukazu se ima za to leto v vseh deželah našega cesarstva skupaj 85,000 rekrutov nabrati, tedaj 18,100 manj, kakor v preteklem letu, ko je bilo 103,000 poklicanih. Po povelji ministerskem se imajo priprave za letošnjo rekrutbo 2. dan prihodnjega mesca začeti in se imajo fantje le iz prvih peterih verst poklicati, to je, tisti, ki so leta 1838, 1837, 1836, 1835 in 1834 rojeni bili. Rekrutba ta se bo že po novi postavi godila; naj se fantje sami ali njih stariši ali oskerbniki tedaj varjejo, da natanko spolnejo, kar postava veléva, sicer si imajo sami pripisati, če jih zadene kazen. Kdor tedaj izmed poklicanih peterih prvih verst brez gosposkinega dovoljenja ni doma, kadar pride čas lozanja, ne bo v versto svoje starosti vzeti in tudi ne bo lozal, ampak bo tam k soldatom vzeti, kjer ga bojo zgrabili; naj si tedaj vsak berž poskerbí potrební potni list (pôs) ali sicer gosposkino dovoljenje. Če ima pa kdo iz imenovanih peterih verst tudi predpisani potni ali domovinski list, je pa v kakem drugem kantonu v službi itd., mora županu svoje soseseke povedati, kje da je; kdor tega ne stori, bo za 100 fl. n. d. kaznovan ali pa do enega mesca zapert. Sploh naj vsak skerbí, da ne bo kaj zanemaril, kar postave velevaljo, in se tako zapletel v zadrego; zato je treba, da gré v pravem času naravnost k svoji gosposki prašat, kaj ima storiti; ona mu bo najgotovše pravo povedala.

— Unidan je prof. Alojzi Pokorn razlagal bistvo šote (Torf), kako se nareja in kje se nahaja; v našem cesarstvu — je rekel — je imamo dosti, pa je za kurjavo še premalo rabimo; v Holandii kurijo samo ž njo; se vé, da je med šoto in šoto velik razloček; 14 centov šote ali 7 do 8 centov najboljšega premoga zda za kurjavo toliko kot 1 sežen (klafta) 30 pavcov dolgih bukovih derv.

— Odstavljeni knez serbski Aleksander se je pripeljal 3. dan t. m. iz Belega grada v Semun; na Dunaj ga pa do 8. t. m. še ni bilo; pravijo, da bo nekoliko časa na Ogorskem in berž ko ne v Peštu ostal. Pred odhodom iz Srbije je poslal serbskemu narodu in turški vladi pismo, v katerem se odpoveduje vladarstvu.

— Dunajska dnarna kovnica je za kovanje novih krajcarjev že 2020 centov kupra porabila.

— Po rajtengi katoliškega misijonstva v sredni Afriki (Chartumu) so dohodki leta 1857 znesli 45,284 fl., stroški pa 34,396 fl., tedaj je ostalo konec leta 10,888 fl. gotovega dnarja. V 7 letih je izmed 24 duhovnov, ki so se v Afriko za misijonare podali, 16 umerlo.

Iz Ogorskega. Iz Bude. Kmaló se bo začela pravda zoper najhujega roparja tega stoletja — Rozsa Šandorja, kterega so lani vjeli in ga imajo v kasarni v Budi (Ofen) terdo zapertega. Preiskave njegovih hudodelstev so sklenjene; le še nekteri kraji okoli Segedina, kjer je Šandor največ tolovajstva svoje uganjal, se imajo ogledati. Sila veliko prič bo zaslišanih v pravdi, o kteri so že celi kupi papirja popisani. Gotovo je, da je 5 ljudi umoril, dvakrat pa mu je ta namen spodletil; veliko ljudi je oropal in težko ranil, in še več družih hudodelstev dopernesel.

Iz Srbije. Ni še znano, da bi bil knez Miloš že

prejel poterdívno pismo od Sultana; vendar ni dvombe o tem. Pravijo, da se bo berž potem naravnost v Beligrad podal in pozneje še le šel v Carigrad; svojega sina Mihaela je poklical v Beligrad. Po vsi serbski deželi kraljuje mir; skupščina, sedaj vladarica, se posvetuje o deželnih zadevah.

Od črnogorske-turške meje. „Pražke Nov.“ pišejo, da se je pretekle dni med turškimi vojaki in keršanskimi prebivavci iz Zubče, Kruševic in Sutorine boj unél. Na obeh straneh je bilo nekoliko ljudi ubitih, nekoliko pa ranjenih. — V večjih krajih vsake nahije bojo v Černi gori napravili ljudske šole; tudi neko semenišče za 300 alumnov misli knez ustanoviti.

Iz Nemškega. Iz Kolonije. Stolni vikar Kolping je unidan na svetlo dal popis (štatistiko) posamnih katoliških družb rokodelskih pomagačev ali kselov, iz kterega se vidi, da je vseh teh družb skupaj 191, v ktere je okoli 63,000 pomagačev zapisanih. Ker so nekteri v več družb zapisani, ker potujejo iz kraja v kraj po svetu, in ker so nekteri že tudi odpadli — pravi vikar Kolping — vendar število vseh v občno društvo zapisanih znaša okoli 35,000.

Iz Sardinskega. Iz Turina. — 10. dan t. m. se je začel deržavni zbor; vès svét vedčno pričakuje, kaj bo kralj v svojem ogovoru rekel, ker potem se bo še le vedilo, kako stojé reči na Laškem. Toliko važniše — pravijo politikarji, — pa bodo kraljeve besede v tem ogovoru, ker je nek minister Cavour osnovo tega ogovora poprej v Pariz poslal, naj ga cesar Napoleon prebere in pove, kaj naj se iz ogovora zbriše, kaj naj ostane. Da Sardinci le od prekucij in od vojske blodijo, ni čuda — pravi „Oest. Corr.“ — ker, kakor „Gazz. del Popolo“ piše, celó Mazzinova stranka hoče sardinski vladi pomagati! — s čim in kako, pa ni povedano. Glasoviti general Garibaldi je te dni hitel v Turin in se z vojnim ministrom posvetoval o vojskinih zadevah.

Iz Moldave in Valahije. Volitve za „hospodarstvo“ so se v okrajnah že začele. Knez Mihael Stourdza ima največ upanja izvoljen biti; pa tudi sin njegov Gregor, poprej turški general pod imenom Muhlis paša se močno poteguje za to čast in nasprotuje očetu svojemu.

Iz svete dežele. Hiša za avstrijske romarje v Jeruzalemu je že toliko dodelana, da bodo mogli letošnji romarji že v nji prebivati. Hiša le enega nadstropja stoji na lepem vertu, je 25 sežnjev dolga, 12 pa široka; v velikem poslopji morejo v sili kakih 100 romarjev pod streho vzeti, v stranskem pa 50.

Darovi za Vodnikov spominek:

Gospod Kozjak Franjo, posestnik v Borovljah	1 fl.	— kr.
„ Prešer Jakob, „ „	— „	18 „
„ Šajnik Anton, „ „	— „	26 „
„ Rabič Pavl, puškar „ „	— „	26 „
„ Lager Pavl, fužinar na Vajdišah „ „	— „	20 „
„ Gnezda Franc, šolski vodja v Terstu „ „	1 „	— „
„ Sorč Edvard, tergovec v Terstu „ „	1 „	— „
„ Balon Anton, kaplan v Rogatcu „ „	1 „	— „
„ brez imena „ „ „ „ „ „	1 „	— „
„ Jakob Seebacher, kaplan pri St. Štefanu „ „	1 „	— „
Iz Ljubljane „ „ „ „ „ „ „ „	5 „	— „

Pogovori vredništva. Gosp. Z. v Br.: Hvala lepa za poslano imena gób! — Gosp. Piv.: „Novice“ preteklega leta še se dobijo razun enega lista, ki je pošel. — Nekterim gosp. naročnikom: Vašim željam bomo s tem skušali vstreči, da bomo „novičarja“ podaljšali in vselej gotovo vse povedali, kar se važnega po svetu godi; s posebno, če tudi plačano prilogo, bi bilo preveč homatij. — Gosp. J. Ša: Drugo pot bomo odgovorili na Vaše vprašanje.